

Kommission, der har været nedsat til Underjøgelse og Prøve af Gorms Maskiner, og ved de Erfaringer, man ved denne Leilighed har gjort, er man kommen til det ganske modsatte Resultat af det ærede Udvalgs. Jeg skal opgive nogle Talstørrelser, da jeg tror, at disse bedre end alt Andet ville godtgjøre Rigtigheden af, hvad jeg her har fremsat. Lindormens Maskiner, der som bekendt ere af indenlandsk Fabrik, havde kostet 200,500 Rd., og Gorms Maskiner, der ere fabrikerede i England, have kostet 195,000 Rd.; der er altsaa en Forskjel af 5,500 Rd. til Fordel for Gorms Maskiner. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at for at kunne anstille en Sammenligning mellem Maskinernes Kraftudvikling, er det nødvendigt at sammenstille den med Maskinernes Pris. Paa en een Times Huldkraftprøve har Lindormen udviklet en Hestkraft af 1,753 og Gorm i samme Tid en Hestkraft af 1,877; der er altsaa en Forskjel af 124 Heste til Fordel for Gorm. Under en 4 Timers Prøve har Lindormen udviklet en Hestkraft af 1,562 og Gorm ved en 6 Timers Prøve, altsaa en mere anstrengende Prøve, udviklet en Hestkraft af 1,673, hvilket giver en Forskjel af 110 ogsaa til Fordel for Gorm. Resultatet er altsaa, at Gorms Maskiner, der have kostet 5,500 Rd. mindre end Lindormens, have i to Tilfælde, den ene Gang udviklet en Hestkraft af 124 og den anden Gang af 110 mere end Lindormens. Det er ikke min Mening at ville reise en fornyet Diskussion om Høi- og Lavtryk eller Lavtryk, og om, hvad der af disse Systemer bedst egner sig for vore Krigsskibe; det er et Spørgsmaal, som jeg tror, at vi bedst overlade til Administrationens Afgjørelse; men jeg er fremkommen med disse Data fordi de, der læse denne Betænkning, ikke skulle komme til at faa en urigtig Forestilling om de af indenlandsk og udenlandsk Fabrik leverede Maskiners relative Værdi.

Marineministeren: Naar jeg nu tager Ordet, tør jeg maasse begynde med nogle Bemærkninger til de sidste Udtalelser, vi hørte fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Schonheyder), og som angik

den Sammenligning, der er anstillet mellem „Lindormens“ og „Gorms“ Maskiner. Det ærede Medlem kunde ikke rigtig forstaa det Resultat, hvortil Udvalget er kommet ved Sammenligningen af disse Maskiner og fremsatte en Del Dølgivelser og Talstørrelser, som skulde bevise, at Sammenligningen ubetinget maatte falde ud til Fordel for „Gorms“ Maskine. Jeg skal tillade mig at oplyse, at Udvalget har faaet tilstillet en sammenlignende Fremstilling af de Prøver, der i sin Tid ere blevne foretagne dels med „Lindormen“ og dels med „Gorm“. Jeg skal derhos bemærke, at, naar „Lindormen“ ikke ved Modtagelsen er bleven prøvet i mere end een Time, medens „Gorm“ ved Modtagelsen er bleven prøvet i 6 Timer, er Grunden dertil den, at den ene Times Prøve var den kontraktmæssige Prøve for „Lindormen“, medens man, da man senere bestilte Maskinen til Nr. 55, vedtog et noget forandret Program for Prøven og deri satte dens Varighed til 6 Timer. Fabrikanten af „Gorms“ Maskine gif ind paa dette Tidsrum for Prøven, og som Følge heraf er Modtagelsesprøven bleven udført paa denne Maade. Det fremgaar heraf, at man ikke kan have havt til Hensigt at underkaste det ene Skib en haardere Prøve end det andet, men Prøverne ere foretagne paa en forskjellig Tid efter de for hver Maskines Vedkommende gjældende Bestemmelser. Det ærede Medlem har imidlertid fuldkommen Ret i, at der er foretaget andre Prøver, som ogsaa kunne og bør gjøres til Gjenstand for Sammenligning mellem disse to Skibes Maskiner. Jeg tror saaledes, at man bør sammenstille den Prøve, som den 22de Januar 1869 blev foretaget med „Lindormen“, hvilken var en Modtagelsesprøve, med den Prøve, der den 13de Oktober 1870 blev foretagen med „Gorm“, ved hvilke Prøver det ærede Medlem var tilstede som Medlem af Kommissionen. Begge Prøver ere blevne afholdte i een Time, og det viser sig derefter, at „Lindormens“ Maskine — ganske som det ærede Medlem oplyste — har udviklet 1753 Hestes Kraft, medens „Gorms“ udvikte 1877 Hestes Kraft. Naagtet det ærede Medlem ikke berørte det, og det ikke direkte har noget at bestille med Maskinernes Kraftudvikling